

Den Haag, 28 maart 2021

Aan de leden van de Commissie Leefomgeving van de Gemeenteraad van Den Haag

Geachte leden van de Commissie Leefomgeving,

Sta mij toe namens de Vrienden van Den Haag enig Commentaar op de Bomennota geven.

De Bomennota is zeer uitvoerig en lezenswaardig, uiterst informatief, hier en daar zeer diep op de inhoud ingaand, soms zelfs nogal technisch van aard, met prachtige foto's en verhelderende illustraties, in het algemeen positief, eigenlijk soms iets te positief en optimistischer dan eigenlijk mogelijk is.

In de bomennota worden te weinig woorden gewijd aan de opwarming van de aarde, er wordt niets gemeld over de noodzaak om veel meer bomen te planten vanwege de klimaatverandering, ook als bijdrage aan het landelijke klimaatakkoord, ook onderschreven door de gemeente Den Haag, waarin toch aangegeven wordt dat het zeer nodig is om binnen de komende 10 jaren door heel het land honderdduizenden bomen extra te planten om de concentratie van CO₂ en andere broeikasgassen te helpen reduceren.

De Nota lijkt verder nogal geïsoleerd van wat er werkelijk in de stad gebeurt in de gebouwde omgeving, zoals CID, Binckhorst, sloop en nieuwbouw in de wijken in Zuidwest, de aanpassing van tramrails door de hele stad voor de nieuwe bredere tram, waarbij veel bomen sneuvelen, omdat ze te dicht op het tramspoor komen te staan. Zie Scheveningseweg, zie Statenlaan-Stadhouderslaan.

Bij de recente bomenkap van meer dan 2000 populieren in de stad wordt niet stilgestaan. Het veiligheidsrisico van vallende takken wordt breed uitgemeten, terwijl de gemeente zo'n focus op veiligheid veel minder heeft als er sneeuw en ijs op wegen en straten liggen of als het drukke autoverkeer of het ontbreken van goede fietspaden in het geding is: meten met twee maten?

In de nota wordt niets genoemd over de noodzaak dat ook particuliere burgers veel meer kunnen bijdragen aan meer groen en bomen, voortvloeiende uit ontstening van (voor)tuintjes en plaatsjes, de bekende operatie Steenbreek. Weliswaar niet iets wat door gemeentelijke groendienst gedragen hoeft te worden maar ze zouden daarbij wel een service-verlenende rol kunnen spelen.

Het is goed dat er veel meer aandacht is voor belangrijke waarden als kroonoppervlak, bladvolume en de ecosysteemdiensten van bomen.

Het is ook goed dat er veel aandacht is voor inheemse bomen (uit de regio Benelux, Duitsland) omdat die beter zijn voor de biodiversiteit, meer eigen flora en fauna herbergen. Sommige exoten zijn echter wellicht al niet zo exotisch meer en misschien beter aangepast aan het alhier door temperatuurstijging verzachtende klimaat. Naar verluidt hebben we hier binnenkort een klimaat als nu in Zuidwest Frankrijk en kunnen een aantal boomsoorten uit deze regionen, omdat ze sneller groeien, in ieder geval eerder helpen om sommige gewenste ecosysteemdiensten zoals CO₂-opname, schaduwwerking en verkoeling in een hete stadwijk te leveren dan inheemse soorten die langzamer groeien.

Gelukkig staat in de nota ook een stuk over de weinig zinnige gedachte die bij bouwers/projectontwikkelaars lijkt te leven over vergroening van de omgeving door in hoogbouw onder meer bomen in potten op daken en balkons te plaatsen.

Dit dient ernstig ontraden te worden omdat het niet werkt. Leuk op plaatjes en artist impressions van nieuwe gebouwen, maar niet in het echt.

Verder wordt er in de nota ingezet op Groene Parels en dat is een lofwaardig streven.

Er wordt in de nota tevens een lans gebroken voor Tiny Woods, althans “Haagse Bosjes”, die op veel meer plekken zouden kunnen worden aangeplant en dat is goed, omdat dit ook leidt tot terugkeer van struiken en vaste planten die nu op verschillende plekken zijn weggehaald om een aantal redenen, waarvan naast sociale veiligheid waarschijnlijk budgettaire redenen de belangrijkste zijn.

Het echte venijn van de nota zit in de staart. In de bladzijden 90-94 wordt stilgestaan bij het budget. Hier staat dat in 2020 voor het boombeheer slechts 78% van het benodigde structurele budget beschikbaar is. “Daarom moeten er keuzes worden gemaakt. De keuzes wat niet uit te voeren hebben direct invloed op het realiseren van de ambities”. Weliswaar komt er nu wat extra groenbudget beschikbaar, te weten 0,5 miljoen per jaar uit een meerjarenpotje van 2,5 miljoen, maar daarmee stijgt het beschikbare beheerbudget slechts van 78 naar 82%.

Ook is er nog wat geld beschikbaar voor bomen in de Vlietzone-maar waarom daar en niet dichterbij in Den Haag?

Den Haag pretendeert een groene stad te zijn – de naam Den Haag staat voor de TUIN die het ooit was -- maar heeft er kennelijk minstens 18% te weinig budget voor over. Natuurlijk zijn er vele andere dringende zaken in een grote stad, met onder meer grote zorgtaken en achterstandswijken. Er staat de komende jaren veel te gebeuren, maar de klimaatcrisis staat voor de deur.

Wij zouden willen pleiten voor veel meer aandacht voor de klimaatverandering, in dit kader voor het planten van veel meer bomen en wij vinden dat per bouwproject 10% van het bouwbudget zou moeten worden besteed aan groenvoorziening en bomen.

Met vriendelijke groeten,

Namens de Vrienden van Den Haag,

Jan Nicolai